

MTT Talajbiológiai Szakosztály

<http://talaj.hu/talajbiologia-szakosztaly/>; talajbiologia@gmail.com

Elnök: Biró Borbála, biro.borbala@gmail.com

Társelnökök: Takács Tünde, takacs@rissac.hu, Kotroczó Zsolt, kotroczo.zsolt@gmail.com

Titkár: Jakab Anita, jakabanita.talaj@gmail.com, Kovács Barnabás, kbz.georgikon@gmail.com

Talajbiológiai Hírlevél

1/2024

Kedves Talajbiológus Kollégák,

Kérjük fogadják tőlünk idei első Talajbiológiai Hírlevelünket, amelyben sikereken gazdag, boldog új évet kívánunk, emellett információkat osztunk meg Önökkel.

1. A 2023 évben nyertes „év talaja”

2023. december 5-én, a Talajok Világnapja alkalmából ünnepi konferenciát rendezett az Agrárminisztérium és a Magyar Talajtani Társaság, az Agrárminisztérium kupolatermében. Az államtitkári köszöntőt követően Prof. Dr. Dobos Endre, az MTT elnöke ismertette az „Év talaja 2023” versenyt, majd a rendezvény fénypontjaként ünnepélyesen is leleplezték a nyertes monolitot, amely – idén először – közönségzavazás alapján a Hód-Mezőgazda Zrt. területén található Hód-Mezőgazda Tanösvény talajszelvénye lett. A talajszelvény kialakulásánál a városi talaj képződésében kiemelt szerepet kapott a talajbiológia.

http://talaj.hu/wp-content/uploads/2023/12/leleplezes_1-1320x880.jpg

Az átadást követően neves hazai szakemberektől hallhattak színvonalas előadásokat a résztvevők, többek között a TIM-ről, az EU-s elvárások alapján készülő új talajmonitoring rendszerről, a talajweb informatikai rendszerről, valamint a KAP Környezeti hatásmonitoring rendszerről is. A rendezvényen készült teljes videofelvétel megtekinthető az alábbi linken:

[Agrarminiszterium.mp4 - Google Drive](#)

A rendezvényen elhangzott előadásokat a talaj.hu oldalon tekinthetik meg: [„Év talaja 2023” szakmai konferencia - Magyar Talajtani Társaság „Év talaja 2023” szakmai konferencia](#)

2. NAT100NS rendezvény

A Nemzeti Innovációs Ügynökség a NAT100NS projekt keretében tájékoztató rendezvényt szervez a Horizon Europe „talaj-misszió” belül meghirdetésre kerülő talajegészség Living Lab pályázatokkal kapcsolatban. Ennek aktualitását az adja, hogy az EU 100 Living Lab létrehozását tervezi a tagországokban és ennek segítése az EU-támogatott NAT100NS projekt feladata.

A korábbi EU-s támogatások során a városi talajok nagyon alul-reprezentáltak voltak, ezért az idei évben kifejezetten a városi talajok, illetve a városi megélhetést biztosító élelmiszeri megoldások lesznek a program fókuszában.

A rendezvény időpontja: 2024. március 27.

helyszín: Európa Pont, 1024 Budapest, Lövház u. 35.

A rendezvényen történő részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött, a regisztrációs linket hamarosan megküldjük. A helyszínen 60 fő számára biztosított a részvétel, de lehetőség lesz online formában is követni a programot.

A HORIZON-MISS-2021-SOIL-02 felhívás keretében finanszírozott NAT100NS projektet az Aarhushi Egyetem (Dánia) koordinálja. A projekt a Talaj Misszió hírnökeként működik: szakmai és pályázati információkat oszt meg a nemzeti és regionális érdekelték körében, hozzáférést biztosít a kapacitásépítő anyagokhoz, vitákat kezdeményez a regionális talajszükségletek kielégítésére szolgáló legjobb élő laboratóriumokról, és elősegíti az élő laboratóriumok közötti korai hálózatépítést a határokon átnyúló területek között. A tervezett programot a NAT100NS programról, valamint további információt az alábbi linken találunk: <https://www.nati00ns.eu/> További kérdés esetén érdeklődhetnek a natioons@niu.hu e-mail címen is.

A tervezett program:

HORIZON EUROPE, SOIL MISSION National Engagement Events, Draft Agenda

9:30-10:00 Regisztráció

10:00-10:20 a 2023. évi talajmissziós felhívások eredményei, tapasztalatok, Szabó Teréz Krisztina, NIÜ

10:20-10:30 Nyertes nemzetközi Living Lab konzorcium bemutatkozása (online)

10:30-10:50 Living Lab működésének gyakorlati aspektusai, Berényi-Üveges Judit, ÖMKI

10:50-11:10 Önkormányzatok lehetőségei a városok zöldítésében, Bartuszek Lilla

11:10-11:30 B2B platform működésének bemutatása, Gábor Zita, NIÜ

11:30-12:00 A városi talajok, városok zöldítése, Szöllösi Gábor, Gardenfutura

12:00-13:00 Ebédszünet -szendvicsebéd

13:00-13:30 Talaj missziós pályázatokkal kapcsolatos gyakori kérdések- Gábor Zita, NIÜ

13:30-14:00 A 2024. évi pályázati felhívások bemutatása - Szabó Teréz Krisztina, NIÜ

14:00-14:30 A Horizon Dashboard - mit tanulhatunk a nyertes network példáiból (nem végleges)

14:30-14:40 Zárszó

3. MICROPIA múzeum

A minket körülvevő és bennünk élő, szabad szemmel nem látható élővilág (flóra és fauna) bemutatására és ketrecek helyett a mikroszkóp alatti életben tartására vállalkozó múzeum 2014-ben nyitott meg 12 év tervezés és közel tízmillió euró befektetésével. 2016-ban megnyerte az Európai Múzeum Akadémia leginnovatívabb múzeumnak járó díját, és a zsűri kijelentette, hogy a Micropia egyenesen a 21. századi múzeum modellje. És valóban: laikusok által is kezelhető mikroszkópokkal, interaktív technológiával, mindennapi tárgyakon mutatják meg az ott élő baktériumokat, gombákat, egysejtűeket, amelyeket az ott dolgozó kutatók gondoznak, a pontos tudományos magyarázatokat pedig a kisiskolástól a nagymamáig mindenki érti.

A múzeum bemutatását az alábbi linken olvashatják el részletesen: [Simogatni való állatkák és förtelmes szörnyek: páratlan élményt nyújt a mikroszkopikus lények állatkertje, az amszterdami Micropia \(qubit.hu\)](#)

4. Hatvan éve jelent meg a peszticidek veszélyeire figyelmeztető könyv

A mesterséges életidegen anyagok (xenobiotikumok), amelyekhez a konvencionális mezőgazdasági gyakorlatban leggyakrabban felhasznált peszticidek (gyomirtószerek, gombaölők és a rovarirtók is tartoznak) nem célzott, „non-target” szervezetként akár az emberig is eljuthatnak hatásmódjukban. Különösen figyelni kellene a nehezen lebomló (rekalcitrant) kemikáliákra, vagy azokra, amelyek összeadódó hatásként is sokáig veszélyeztethetik a környezetünket, perzisztensek. Nem véletlen, hogy az EU-ban a „Zöld Megállapodás” irányelvei között szerepel a peszticidek felhasználásának az 50%-os csökkentése. Ilyen szempontból hívják fel a figyelmet arra, hogy vajon mi indokolja és miért nem kellene engedélyezni újabb 10 évre a glifozát felhasználását, akkor amikor azt kevesebb mint a fele (42 %-a) támogatta a tagországoknak, de felhasználása napjainkban is kikerülhetetlen még a „talajmegújító”, regeneratív mezőgazdasági gyakorlatban is. Az újabb engedélyezést ugyanakkor árnyékolja, hogy az a **Rachel Carlson: Néma tavasz** című könyvének 60 éves évfordulójánál is még kérdés. Aktivisták az évfordulóra 1 hónapos akciót hirdettek a peszticid-csökkentés érdekében. „*Hiheti-e valaki is, hogy a rovarok ellen a talajfelszínre kiszórt mérgek nem hatnak az ott élő lényekre? Nem is rovarirtóknak (inszekticidnek), hanem élőlények elleni szereknek (biocidnek) kellene ezeket hívni*” javasolja Carlson a könyvének 6-dik oldalán. Bővebb információk az akcióról a következő honlapon található: <https://www.pan-europe.info/campaigns/rachel-carson-pesticide-action-month>

5. Felhívás a talajélet, a talajbiológiai működőképesség dokumentálására

A talajbiológiai tudás igen nagy szerepet kap napjaink föld-művelési gyakorlatában. Bármelyik igen fontos szakirányt, a kertészeti-, szőlészeti-, az erdészeti, de a konvencionális mezőgazdasági talajismereteket tekintjük is a talajélőlények haszna és szerepe megkérdőjelezhetetlen. Mégis a „Talajbiológia évszázadának” a korában is kevés tényleges látható fotók dokumentálják ezt, amit indokol, hogy a funkcionálást biztosító élőlények többsége mikroszkópikus méretű. Miből állapíthatjuk akkor meg a talajbiológiai működőképességet?

Az MTT Talajbiológiai Szakosztály vezetősége versenyt hirdet olyan fotók, fényképek beküldésére, ahol a talajok élőlényei láthatók, esetleg jól felismerhető az a hatás, amit a talajok minősége, egészségi állapota, biokontrol képessége, szupresszivitása vagy éppen ellenkezőleg fogékonysága látható; a talajélet jól- vagy éppen ellenkezőleg nem, vagy csak hiányosan működik. A természeti natúr állapotok mellett az emberi antropogén hatások demonstrálását is várjuk, különös tekintettel a talajok biológiai degradációjára (szikesedés, szárazság, nehézfémek...stb.). A beküldött fotókból kiállítást szervezünk az idei Talajtani Vándorgyűlésen és a fotóknak a Társaság Vezetőségével Egyeztetett elismerésére (1., 2., 3. és közönség-díj) is sor kerül, amiről további információt a későbbiekben adunk. A beküldött fotók, vagy fotósorozat (maximum 3 felvétellel) továbbá az MTT honlapjára is felkerülnek szakmai zsűri által történő értékelést követően. Az archívum tartalmazza a beküldő nevét, a fotóra vonatkozó szakmai magyarázatokat is, amelyek jó referenciaként szolgálhatnak a beküldőnek is. Jó alkalmat kínálhat a fotók készítéséhez az MTT által 2024. március 20-ra meghirdetett „*A talaj élete, amit egy szelvény el tud mondani*” rendezvény is. Talaj-ÉLETre fel, biztatjuk tagtársainkat az ásatási munkálatokra is, az élő talajszelvények és a talajélet bemutatására! Itt hívjuk fel a figyelmet, hogy a beküldőknél az intézményi hátterek is „versenyeznek”, hiszen összegezzük azt is, hogy honnan és kik küldtek be érdemleges pályamunkákat?

A megmérettetésre szánt fotókat a Talajbiológiai Szakosztály titkára, Jakab Anita felé (jakabanita.talaj@gmail.com) kérjük megküldeni legkésőbb 2024. június 30-ig a megfelelő szakmai információkkal és a fotót készítőik elérhetőségeit (név, mail, telefon, intézmény) is megadva.

6. Aktuális szakmai talajtanhoz kapcsolódó konferenciák

- **16th International Conference of the East and Southeast Asia Federation of Soil Science Societies (ESAFS 2024)**, Március 26-29, 2024; <https://esafs2024.tnu.edu.vn/>
- **9th International Symposium on Soil Organic Matter**; Május 26-31, 2024; Mohammed VI Polytechnic University, Ben Guerir, Morocco. <https://som2024.um6p.ma/event/b13eb877-8195-4df8-926e-2f0f3c4e4097/summary?environment=production-eu&i=YfFFJez3MEyh27IgfX01NQ&locale=en-US>
- **Centennial Celebration and Congress of the International Union of Soil Sciences, 100 years of soil science past achievements and future challenges**; Május 19-21, 2024, Florance, Italy. <https://centennialius2024.org/>
- **Canadian Society of Soil Science CSSS 2024 Conference**, Június 9-13, 2024; University of British Columbia, Vancouver. <https://csss2024.landfood.ubc.ca/>
- **5th International Conference of Young Scientists–Soil in the Environment (SITE)**, Jún. 16-19, 2024; Warsaw (campus of Warsaw University of Life Sciences) and in European Centre for Geological Education in Korzecko; <https://site-warsaw2024-sggw.hub.arcgis.com/>
- **XXVI IUFRO World Congress 2024**, Június 23-29, 2024; Stockholm, Sweden. <https://iufro2024.com/>
- **3rd International Symposium in Climate-Resilient Agri-Environmental Systems (ISCRAES 2024)**, Június 25-28, 2024; Dublin, Ireland. <https://www.iscraes.org/>
- **9th International Symposium of Interactions of Soil Minerals with Organic Components and Microorganisms**, Október 15-18, 2024, Tsukuba, Ibaraki, Japan. <http://web.agr.ehime-u.ac.jp/~soil/ISMOM2024.html>

7. További információk küldése a következő hírlevélbe

Az MTT Talajbiológiai Szakosztály által összeállított, de a teljes MTT tagságot is érdeklő információkat a következő hírlevélhez Jakab Anita titkár felé kérjük elküldeni a jakabanita.talaj@gmail.com címre

- *Konferencia-részvételi lehetőségek és beszámolók a részvételről;*
- *Kutatási, módszertani érdekességek;*
- *Védések;*
- *A tagtársak számára is fontosnak gondolt könyvek, összefoglaló cikkek, saját közlemények és ismeretterjesztő anyagok bemutatása;*
- *Talajbiológiai témájú programok és tematikus témák terve, lehetséges hazai programok;*
- *Egyéb hasznos információk, vélemények, hozzászólások, javaslatok.*

Budapest, 2024.01.30.

Biró Borbála *elnök*
Jakab Anita *titkár*